
Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (nedan nämnden) beslutar att [REDACTED] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 1 juli 2022 överlämnade Malmö universitet ett ärende om oredlighet i forskning till nämnden. Överlämnandet har skett i enlighet med 6 § i lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

Överlämnandet avser en PowerPoint-presentation som tagits fram av [REDACTED] och som presenterats på ett forskarseminarium i Paris den 11 oktober 2021. [REDACTED] misstänks för att i presentationen ha redovisat ett matematiskt bevis som sitt eget trots att det enligt överlämnandet är likt ett matematiskt bevis som återfinns i ett avhandlingsmanus framskrivet av en av [REDACTED] doktorander. Doktoranden menar att det är han som är upphovsperson till det matematiska beviset. Malmö universitet har överlämnat ärendet som misstänkt plagiering.

Den aktuella presentationen är:

[REDACTED]

[REDACTED] bestrider att han gjort sig skyldig till plagiering. Han anför att det aktuella matematiska beviset är något han arbetat med i flera år och också publicerat, bland annat i två vetenskapliga artiklar som bifogats ärendet. Vidare menar han att doktoranden tagit del av anteckningar som en del i handledningen vilket kan förklara att det matematiska beviset också använts i doktorandens avhandlingsmanus. Det aktuella seminariet var enligt [REDACTED] ett informellt möte inom expertkretsen i Paris med omnejd. Cirka 15 personer deltog.

Motivering av beslut

Rättslig reglering

Nämnden ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan lagen).

Definitionen av oredlighet i forskning är enligt 2 § ”en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning”.

Planering, genomförande eller rapportering av forskning

De avvikelser som kan utgöra oredlighet i forskning ska enligt definitionen i 2 § lagen ha begåtts vid planering, genomförande eller rapportering av forskning. Formuleringen innebär enligt förarbetena att begreppet oredlighet avser avvikelser under hela forskningsprocessen.¹ Med rapportering avses både publicering och andra typer av offentliggöranden.²

Fabricering, förfalskning eller plagiering

De former av oredlighet som nämnden ska pröva är fabricering, förfalskning och plagiering. Begreppen är inte definierade i lagen, men i förarbetena refereras till att de finns beskrivna i forskningsetiska kodexar och riktlinjer som till exempel Den europeiska kodexen för forskningens integritet.³ ⁴ De redogörs också för i Vetenskapsrådets publikation God forskningssed.⁵ Fabricering beskrivs, enligt förarbetena, ofta som att man hittar på resultat och dokumenterar dem som om de vore riktiga. Med förfalskning avses manipulering av forskningsmaterial, utrustning eller processer eller att uppgifter eller resultat ändras, utelämnas eller undanhålls utan att det är motiverat. Slutligen är beskrivningen av plagiering att en forskare använder andras texter, idéer eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.⁶

PowerPoint-presentation utgör rapportering av forskning. PowerPoint-presentationer av det aktuella slaget innehåller inte alltid fullständiga referenser och det går därför inte att ställa samma formaliakrav på presentationen som det går att göra om det hade varit en publicering eller annan typ av offentliggörande av forskning. Presentationen innehåller få referenser, varken till författaren själv eller till någon annan. Mot bakgrund av detta går det inte att dra slutsatsen att det är fråga om oredlighet i forskning.

Nämndens slutsats är därför att [REDACTED] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

¹ Prop. 2018/19:58, s. 100.

² Prop. 2018/19:58, s. 49.

³ Den europeiska kodexen för forskningens integritet. Reviderad utgåva. Berlin: All European Academies (ALLEA); 2018, kap. 3.1.

⁴ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

⁵ God forskningssed. Stockholm: Vetenskapsrådet; 2017, kap. 8.

⁶ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

Nämnden har fattat beslut i detta ärende efter föredragning av handläggaren Magnus Gudmundsson.

Catarina Barketorp
Ordförande

Magnus Gudmundsson
Handläggare